

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม
การประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
Office of Insurance Commission

ด่วนที่สุด

ที่ ๔๓๑๑/๗๔๖

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ชี้แจงข้อมูลหลักเกณฑ์การให้ค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ของสัญญาประกันภัยสุขภาพ

เรียน เลขาธิการสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค

อ้างอิง หนังสือสภาองค์กรของผู้บริโภค ด่วนที่สุด ที่ TCC.นย.ว.๒๙๒/๒๕๖๘ เรื่อง ขอให้ชะลอการมีส่วนร่วมจ่าย
ประกันภัย (Copayment) ของบริษัทประกันภัย ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สภาองค์กรของผู้บริโภค ได้มีข้อเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงาน คปภ.) ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน คปภ. ขอขอบคุณสภาองค์กรของผู้บริโภค ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ของสัญญาประกันภัยสุขภาพ โดยขอแจ้งที่มาและเหตุผล
ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการดำเนินการต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ที่มาและเหตุผลที่ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การให้ค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ของสัญญา
ประกันภัยสุขภาพ เนื่องจากพบว่าผู้ทำประกันภัยสุขภาพบางรายถูกปฏิเสธการต่ออายุสัญญาด้วยเหตุ
มีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากการรักษาพยาบาลที่สูง ทำให้ไม่สามารถขอทำประกันภัยสุขภาพครั้งใหม่ได้
ประกอบกับมีผู้เอาประกันภัยจำนวนหนึ่งมีการเรียกร้องผลประโยชน์จากการป่วยเล็กน้อย (Simple Diseases)
โดยไม่มีความจำเป็นทางการแพทย์ต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ทำให้ค่าสินไหมทดแทนโดยรวม
สูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อการปรับเพิ่มอัตราเบี้ยประกันภัยของผู้เอาประกันภัยรายอื่น ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหา
ดังกล่าว สำนักงาน คปภ. จึงมีคำสั่งนายทะเบียนที่ ๑๔/๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบแบบ
และข้อความสัญญาเพิ่มเติมการประกันภัยสุขภาพ ประเภทสามัญ แบบมาตรฐาน สำหรับบริษัทประกันชีวิต
ลงวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และคำสั่งนายทะเบียนที่ ๑๕/๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบ
แบบและข้อความกรมธรรม์ประกันภัยสุขภาพ ส่วนบุคคล แบบมาตรฐาน สำหรับบริษัทประกันวินาศภัย ลงวันที่
๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้สัญญาประกันภัยสุขภาพต้องมีเงื่อนไขการต่ออายุสัญญากรณีครบรอบ
ปีกรมธรรม์ประกันภัย (Renewal) โดยบริษัทต้องต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัยเมื่อครบรอบปีกรมธรรม์ประกันภัย
จนถึงรอบปีกรมธรรม์ประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยมีอายุตามที่กำหนด โดยในการต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัย
บริษัทอาจเพิ่มเงื่อนไขให้ผู้เอาประกันภัยมีค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ในแต่ละกรณี ในอัตราสูงสุดไม่เกิน
ร้อยละ ๓๐ ของค่าใช้จ่ายที่ได้รับความคุ้มครอง กรณีผู้เอาประกันภัยมีการเรียกร้องผลประโยชน์จากการป่วย
เล็กน้อย (Simple Diseases) หรือกรณีมีอัตราค่าสินไหมทดแทนของผู้เอาประกันภัยแต่ละราย
ในรอบปีกรมธรรม์ประกันภัยตั้งแต่ร้อยละ ๔๐๐ ของเบี้ยประกันภัยปีต่ออายุ เพื่อปรับพฤติกรรมเรียกร้อง
ผลประโยชน์จากการรักษาพยาบาลตามความจำเป็นทางการแพทย์ ซึ่งจะช่วยควบคุมค่าสินไหมทดแทนโดยรวม
ของพอร์ตการรับประกันภัยที่จะนำมาใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย

ต่อมา สถานการณ์การรับประกันภัยสุขภาพในช่วง ๒ – ๓ ปีที่ผ่านมา ภาคธุรกิจประกันภัยเห็นว่า เบี้ยประกันภัยที่ได้ประมาณการณ์ไว้ไม่เพียงพอและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๒ ปัจจัย ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อทางการแพทย์ และค่ารักษาพยาบาลที่เกินความจำเป็นทางการแพทย์ จึงมีความประสงค์จะขอ ปรับเบี้ยประกันภัยประมาณร้อยละ ๓ - ๕ ต่อปี ซึ่งกรณีดังกล่าว สำนักงาน คปภ. เห็นว่า หากมีการปรับเพิ่มเบี้ยประกันภัยอย่างต่อเนื่องทุกปี ประชาชนที่ต้องการเริ่มทำประกันภัยสุขภาพจะไม่สามารถเข้าถึงระบบประกันภัยสุขภาพได้เนื่องจากอัตราเบี้ยประกันภัยที่สูง ส่วนผู้ที่ทำประกันภัยแล้วอาจต้องออกจากระบบไปเนื่องจากไม่สามารถแบกรับอัตราเบี้ยประกันภัยที่ปรับสูงขึ้นทุกปีได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อหาแนวทางในการควบคุม เบี้ยประกันภัยให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีความยั่งยืน ภาคธุรกิจประกันภัยจึงเสนอให้นำเงื่อนไข Copayment มาใช้ในการต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัยกรณีครบรอบปีกรมธรรม์ประกันภัย (Renewal) เพื่อช่วยควบคุม และชะลอการเพิ่มขึ้นของเบี้ยประกันภัยที่เกิดจากค่ารักษาพยาบาลที่ไม่เหมาะสม (Overutilization) และเป็นการ สร้างสมดุลระหว่างการเข้าถึงบริการสุขภาพและการควบคุมต้นทุนค่ารักษาพยาบาล

๒. ประเด็นข้อกังวลว่า เงื่อนไขให้ผู้เอาประกันภัยมีค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ของสัญญาประกันภัยสุขภาพอาจเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค เนื่องจากผู้บริโภคไม่สามารถวินิจฉัยอาการป่วยของตนเองได้ เป็นดุลยพินิจของแพทย์ในการวินิจฉัยและตัดสินใจรักษา ดังนั้นการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเกินความจำเป็น จึงไม่ได้เกิดขึ้นจากผู้บริโภคโดยตรงนั้น สำนักงาน คปภ. ขอเรียนว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว เป็นการคุ้มครองสิทธิประโยชน์แก่ประชาชนส่วนใหญ่ที่ทำประกันภัยสุขภาพและใช้ระบบประกันภัยเป็นเครื่องมือ บริหารความเสี่ยง ทำให้ผู้เอาประกันภัยมีทางเลือกและสามารถชำระเบี้ยประกันภัยในระดับที่เหมาะสม

๓. เงื่อนไขให้ผู้เอาประกันภัยมีค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) จะมีผลบังคับใช้เฉพาะในการต่ออายุ กรมธรรม์ประกันภัยในปีถัดไป เมื่อเกิดกรณีดังต่อไปนี้

กรณีที่ ๑ ผู้เอาประกันภัยเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนกรณีเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ในฐานะผู้ป่วยใน ด้วยกลุ่มโรคป่วยเล็กน้อยทั่วไป (Simple Diseases) โดยไม่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ให้ต้องรักษาตัวแบบผู้ป่วยใน และมีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตั้งแต่ ๓ ครั้ง และมีอัตราการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนรวม ตั้งแต่ร้อยละ ๒๐๐ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การพิจารณากลุ่มโรคป่วยเล็กน้อยทั่วไป (Simple Diseases) สำหรับ ผู้เอาประกันภัยที่มีอายุ ๓ – ๕ ปี และสำหรับผู้เอาประกันภัยที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไป เป็นไปตามตารางข้างล่างนี้

หลักเกณฑ์การพิจารณากลุ่มโรคป่วยเล็กน้อยทั่วไป (Simple Diseases) สำหรับผู้เอาประกันภัยที่มีอายุ ๓ – ๕ ปี

กลุ่มโรคป่วยเล็กน้อย (Simple Diseases) โดยต้องไม่มีภาวะแทรกซ้อน	เกณฑ์ข้อมูลทางคลินิก
๑. ติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน	๑. อุณหภูมิ ๓๖ – ๓๘.๕ องศาเซลเซียส
๒. ไข้หวัดใหญ่	๒. ซีพีอาร์ ๖๕ – ๑๒๐ ครั้งต่อนาที (ถ้ามีบันทึก)
๓. ท้องเสีย	๓. หายใจ ๒๐ – ๒๘ ครั้งต่อนาที (ถ้ามีบันทึก)
๔. ไข้ไม่ระบุสาเหตุ	๔. ความดันตัวบน ๘๙ – ๑๑๒ มม.ปรอท (ถ้ามีบันทึก)
๕. ภูมิแพ้	๕. ความดันตัวล่าง ๔๖ – ๗๒ มม.ปรอท (ถ้ามีบันทึก)
๖. โรคกระเพาะอาหารอักเสบ	๖. ระดับออกซิเจนเกินกว่า ๙๕%
	๗. ไม่ขาดน้ำ หรือขาดน้ำเล็กน้อย
	๘. ต้องไม่มีอาการ (๑) หายใจลำบาก (๒) ซึมลง (๓) ตื่นนอนหรือทานอาหารน้อยลง

หลักเกณฑ์การพิจารณาโรคป่วยเล็กน้อยทั่วไป (Simple Diseases) สำหรับผู้เอาประกันภัยที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไป

กลุ่มโรคป่วยเล็กน้อย (Simple Diseases) โดยต้องไม่มีภาวะแทรกซ้อน	เกณฑ์ข้อมูลทางคลินิก
๑. ติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน	๑. อุณหภูมิ ๓๖ – ๓๘.๕ องศาเซลเซียส
๒. ไข้หวัดใหญ่	๒. ซีฟเจอร์ ๕๐ – ๑๒๐ ครั้งต่อนาที
๓. ท้องเสีย	๓. หายใจ ๙ – ๒๒ ครั้งต่อนาที
๔. เวียนศีรษะ	๔. ความดันตัวบน ๙๐ – ๑๘๐ มม.ปรอท
๕. ไข้ไม่ระบุสาเหตุ	๕. ความดันตัวล่าง ๖๐ – ๑๑๐ มม.ปรอท
๖. ปวดหัว	๖. ระดับออกซิเจนเกินกว่า ๙๕%
๗. กล้ามเนื้ออักเสบ	๗. คะแนนความปวดน้อยกว่า ๗
๘. ภูมิแพ้	๘. ไม่ขาดน้ำ หรือขาดน้ำเล็กน้อย
๙. โรคกระเพาะอาหารอักเสบและกรดไหลย้อน	๙. กรณีสําหรับเด็ก ต้องไม่มีอาการ (๑) หายใจลำบาก (๒) ซึมลง (๓) ตื่นนอนหรือทานอาหารน้อยลง

กรณีที่ ๒ ผู้เอาประกันภัยเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนกรณีเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ในฐานะผู้ป่วยใน ด้วยโรคทั่วไปที่มีไข้โรคภัยแรงและการผ่าตัดใหญ่ ตั้งแต่ ๓ ครั้ง และมีอัตราการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนรวมกันตั้งแต่ร้อยละ ๔๐๐

ในแต่ละกรณีให้กำหนดอัตรา Copayment ได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของค่ารักษาที่ได้รับ ความคุ้มครองในปีถัดไป โดยหากเข้าเงื่อนไขทั้งกรณีที่ ๑ และกรณีที่ ๒ สามารถกำหนดอัตรา Copayment ได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของค่ารักษาที่ได้รับ ความคุ้มครองในปีถัดไป ซึ่งการกำหนดสัดส่วนดังกล่าวเป็นการ กำหนดอัตราขั้นสูงสุด การจะกำหนดสัดส่วนเท่าใดในแต่ละกรณีจะขึ้นอยู่กับพิจารณาของแต่ละบริษัท โดยสำนักงาน คปภ. จะทำหน้าที่กลั่นกรองการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยสุขภาพ และการกำหนดเงื่อนไข Copayment ให้มีความเป็นธรรม

การพิจารณาเงื่อนไข Copayment ในปีต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัย จะมีการพิจารณาเป็นรายปี หากปรากฏว่า ในปีที่ผ่านมา ผู้เอาประกันภัยไม่มีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนกรณีใดกรณีหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เอาประกันภัยจะไม่ถูกกำหนดให้ต้องมี Copayment ในปีต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งการกำหนดแนวทาง Copayment เป็นแนวทางในการช่วยเหลือค่าเบี้ยประกันภัยสุขภาพไม่ให้เพิ่มขึ้นเร็วเกินไปเมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ลดผลกระทบต่อผู้เอาประกันภัยที่ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามความจำเป็น ส่งผลให้ผู้เอาประกันภัยได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ทั้งยังส่งเสริมให้เกิดความสมดุลในระบบประกันภัยสุขภาพ และยังเป็น การกระตุ้นให้ผู้เอาประกันภัยตระหนักถึงการดูแลสุขภาพให้ดียิ่งขึ้น มิให้เกิดการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน โดยไม่มีความจำเป็น ซึ่งเป็นการช่วยให้ระบบประกันภัยสุขภาพของประเทศไทยมีความยั่งยืนในระยะยาว

๔. สำนักงาน คปภ. ได้มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการคุ้มครอง ผู้บริโภคและการมีส่วนร่วมด้านการประกันภัย ประกอบไปด้วย สมาคมประกันชีวิตไทย สมาคมประกันวินาศภัยไทย สมาคมตัวแทนประกันชีวิตและที่ปรึกษาทางการเงิน สมาคมนายหน้าประกันภัยไทย สำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมประชาสัมพันธ์ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย มูลนิธิพระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ สมาคมส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และสมาพันธ์ชมรมคุ้มครองผู้บริโภคกรุงเทพมหานคร ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยในหลักการ ให้มีหลักเกณฑ์ให้มีค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ในเงื่อนไขการต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัยกรณีครบรอบปี กรมธรรม์ประกันภัย และได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

๔.๑ หลักเกณฑ์ให้มีค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ในเงื่อนไขการต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัยได้นำมาใช้เพื่อให้ผู้เอาประกันภัยและโรงพยาบาลตระหนักถึงการให้บริการที่ต้องคำนึงถึงการรักษาพยาบาลตามความจำเป็นทางการแพทย์และมาตรฐานทางการแพทย์ การจะแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการต่างๆ เช่น การควบคุมค่ายา ค่าบริการของสถานพยาบาล เป็นต้น

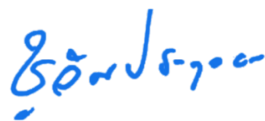
๔.๒ สำนักงาน คปภ. จะร่วมกับสมาคมประกันชีวิตไทย สมาคมประกันวินาศภัยไทย สมาคมตัวแทนประกันชีวิตและที่ปรึกษาทางการเงิน สมาคมนายหน้าประกันภัยไทย รวมถึงหน่วยงานพันธมิตรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลในเครือข่ายของบริษัทประกันภัย ร่วมกันจัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียในหลากหลายช่องทาง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใจถึงหลักการของการกำหนด Copayment ที่ถูกต้อง โดยใช้ภาษาที่สื่อสารให้ประชาชนเข้าใจได้ง่าย

๕. ประเด็นขอให้ สำนักงาน คปภ. ติดตามปัญหาเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลที่ไม่เป็นธรรมของโรงพยาบาลเอกชนนั้น สำนักงาน คปภ. ได้หารือร่วมกับสมาคมประกันชีวิตไทยและสมาคมประกันวินาศภัยไทยถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลที่สูงขึ้นของโรงพยาบาลเอกชน โดยกำหนดแผนการดำเนินการในหลายแนวทาง เช่น ศึกษาการจัดทำราคากลางการรักษาพยาบาลของภาคธุรกิจ กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการประเมินโรงพยาบาล (Provider) ร่วมกันของภาคธุรกิจ และการให้รางวัลกับโรงพยาบาลเพื่อเป็นการส่งเสริมสำหรับโรงพยาบาลที่มีคุณสมบัติที่ดี ศึกษาการประยุกต์ใช้ระบบ Diagnosis Related Group (DRG) หรือกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการประกันภัยสุขภาพ เป็นต้น

สำนักงาน คปภ. ขอขอบคุณสภาองค์กรของผู้บริโภค ที่เสนอแนะนโยบายและมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีค่าใช้จ่ายร่วม (Copayment) ของสัญญาประกันภัยสุขภาพ อันเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมช่วยเหลือประชาชนให้สามารถเข้าถึงระบบประกันสุขภาพอย่างทั่วถึง และรักษาผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเกินความจำเป็น เพื่อเป็นแนวทางในการควบคุมเบี้ยประกันภัยให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีความยั่งยืน ทั้งนี้ สำนักงาน คปภ. พร้อมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชุลิต ประมูลผล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

สายกำกับผลิตภัณฑ์ประกันภัย

โทร. ๐๒-๕๑๕-๓๙๙๙ ต่อ ๔๕๓๗